

land. For at kunne gennemføre denne simple om-sætning har man måttet indskrænke ordningen til alene at omfatte de egentlige straffe, det vil for Danmarks vedkommende sige bøde-, hæfte- og fængselsstraffe. Med hensyn til strafferetlige særforanstaltninger, jfr. bl. a. straffelovens § 70, gælder der derimod fortsat så store forskelle imellem de nordiske landes sanktionssystemer, at en sådan fuldbyrdelsesordning ikke kunne gennemføres.

Som nævnt nedenfor holdes afgørelser, der allerede er omfattet af den nordiske lovgivning, uden for den nu foreslåede europæiske ordning. Den nye ordning vil derimod blive gældende også i forholdet mellem de nordiske lande med hensyn til særforanstaltninger m.v.

3. Man har igennem nogle år i Europarådet arbejdet på at gennemføre en noget lignende ordning mellem Europarådets medlemslande. Arbejdet har resulteret i den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger, der som nævnt udgør et bilag til lovforslaget. Udover reglerne om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme, der omfattes af nærværende lovforslag, indeholder konventionen et afsnit III om europæiske straffedommes internationale retskraft, der søges gennemført ved det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Fremmede straffedommes retskraft).

Tilsammen vil de to love muliggøre en dansk tilslutning til konventionen.

Konventionens regler om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme (afsnit II) tager sigte på forskellige grupper af tilfælde. Den første gruppe udgøres af de tilfælde, hvor den person, der er dømt i udlandet, fortsat opholder sig i domslandet, hyppigt som fængslet, således at fuldbyrdelse i dette land vil være mulig. Hjemlandets accept af at overtage fuldbyrdelsen må her følges op på den måde, at domfældte enten frivilligt rejser til eller tvangsmæssigt overgives til hjemlandet til straff fuldbyrdelse. Ordningens begrundelse må her i første række søges i de negative sider ved afsoning i et fremmed land, der tidligere er nævnt.

Den anden gruppe af tilfælde er de, hvor domfældte allerede befinder sig i hjemlandet, enten fordi han ved udrejse — eventuelt ved flugt — har unddraget sig straff fuldbyrdelse efter dommen, eller fordi det drejer sig om en udeblivelsesdom. Konventionen varetager her først og fremmest hensynet til retshåndhævelsens effektivitet.

For begge grupper af tilfælde er fremgangsmåden den, at domslandet kan anmode et land, normalt hjemlandet, om at overtage fuldbyrdelsen, men domslandet er aldrig forpligtet til at fremsætte en

sådan anmodning. Hjemlandet derimod er, hvis en anmodning fremsættes, i princippet forpligtet til at overtage fuldbyrdelsen, medmindre der foreligger en af de særlige afslagsgrunde, der er nævnt i konventionen. Afslagsmulighederne er imidlertid så bredt udformet, at også hjemlandet i realiteten får lejlighed til at skønne over hensigtsmæssigheden af at bruge konventionen på de enkelte konkrete sager.

Af afgørende betydning er det, at det i konventionen er fastsat som betingelse for, at hjemlandet kan overtage fuldbyrdelsen, at det pådømte forhold også ville være strafbart, hvis det var blevet begået i hjemlandet.

I øvrigt er hovedreglen den, at hjemlandets domstole uden videre skal godtage bevisbedømmelsen i den udenlandske afgørelse, men fastsætte sanktionen efter hjemlandets regler og efter det hjemlige niveau for tilsvarende sager. Dette gælder dog ikke, hvor der er tale om udeblivelsesdomme eller om afgørelser i form af bødeforelæg (ordonnance pénale). Her har den, afgørelsen vedrører, ret til efter sit eget valg at få sagen underkastet en helt ny prøvelse, d.v.s. også omfattende bevisbedømmelse, enten for gerningslandets eller for hjemlandets domstole.

I modsætning til den nordiske fuldbyrdelseslovgivning omfatter den europæiske konvention alle former for frihedsberøvende sanktioner, således også f. eks. særforanstaltninger over for psykisk afvigende. Når man har kunnet gå så vidt, skyldes det, at sanktionsfastsættelsen som nævnt skal ske under en særlig sag for hjemlandets domstole, og at udmålingen skal ske på grundlag af hjemlandets egen lovgivning og under hensyn til den almindelige praksis i tilsvarende sager.

Den eneste særlige regel, som hjemlandets domstole skal iagttage ved sanktionsfastsættelsen, er den, at sanktionen ikke efter en samlet, konkret vurdering må blive alvorligere end den, der allerede er udmålt i gerningslandet.

Også afgørelser om bøde eller konfiskation skal underkastes prøvelse, og denne skal finde sted under iagttagelse af de samme principper, som gælder for frihedsberøvende sanktioner.

Konventionen finder efter art. 68 kun anvendelse på fuldbyrdelse af afgørelser, der er truffet efter, at konventionen er trådt i kraft mellem de pågældende medlemsstater. Den vil derfor ikke få umiddelbar virkning for personer, der er dømt, inden den træder i kraft mellem vedkommende lande.

4. De nordiske lande har samarbejdet indbyrdes i forbindelse med udarbejdelsen af den europæiske konvention. Allerede i 1968 blev det mellem de nordiske justitsministerier aftalt, at man skulle arbejde for en hurtig tilslutning til konventionen, og Dan-